

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 173/2019- 40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. júna 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JURIKA & KELTOŠ, s. r. o., Mickiewiczova 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka Mgr. Anna Kneževičová, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 34 Cb 190/2015 z 19. júla 2017, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Cob 195/2017 z 20. novembra 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 44/2018 z 23. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], odmieta ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 34 Cb 190/2015 z 19. júla 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 195/2017 z 20. novembra 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo 44/2018 z 23. novembra 2018 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že na okresnom súde bolo pod sp. zn. 34 Cb 190/2015 vedené konanie o určenie platnosti a účinnosti zmluvy o predaji časti podniku uzatvorenej 26. marca 2014 (ďalej len „zmluva o predaji časti podniku“) medzi [REDAKOVANÉ], správcom konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ] ako kupujúcim. V uvedenom konaní na strane žalovaného vystupoval [REDAKOVANÉ], správca úpadcu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „správca úpadcu“). Predmetom zmluvy o predaji časti podniku bol odplatný prevod časti podniku tvorenej nehnuteľnosťami zapísanými na [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území Dubnica nad Váhom.

Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že zmluva o predaji časti podniku je platná a účinná.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie na krajskom súde správca úpadcu. Spolu s podaním odvolania správca úpadcu vyslovil súhlas s podaním odvolania zo strany

intervenienta [REDACTED] ako aj s podaním odvolania ďalšieho intervenienta [REDACTED]

Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že 6. októbra 2017 zobral správca úpadcu odvolanie späť. Po tomto úkone správcu úpadcu došlo opätovne k jeho výmene a za nového správcu úpadcu bol ustanovený [REDACTED] (ďalej len „nový správca úpadcu“). Sťažovateľka uviedla: *„Podaním pôvodného správcu žalovaného — [REDACTED] zo dňa 06.10.2017, ktorým tento zobral odvolanie voči Rozhodnutiu OS späť, pôvodný správca žalovaného zobral späť aj udelené súhlasy s odvolaním obidvoch vyššie uvedených intervenientov. [REDACTED] - nový správca úpadcu hneď po jeho ustanovení do funkcie správcu zaslal odvolaciemu súdu oznámenie, že s úkonmi intervenientov — odvolania voči Rozhodnutiu OS, súhlasí.“*

Krajský súd rozhodol uznesením tak, že konanie zastavil.

4. Proti uzneseniu krajského súdu podal nový správca úpadcu dovolanie, ktoré však podaním z 24. augusta 2018 doručeným okresnému súdu 17. septembra 2018 vzal v celom rozsahu späť.

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti rozsiahlo a pomerne chaoticky popísala skutkový stav danej veci a uviedla tiež námietky proti rozhodnutiam všeobecných súdov, ktoré v podstate spočívali v nesúhlase s posúdením podaných „späťvzatí“, ako aj s konaním nového správcu úpadcu (*„Týmto konaním správcu [REDACTED] nepochybne došlo k porušeniu práv sťažovateľa, ktorého jedinou zostávajúcou možnosťou na bránenie svojich porušených práv je táto ústavná sťažnosť.“*).

Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla: *„... v odôvodnení napádaných Rozhodnutí absentuje právny základ a napádané Rozhodnutia vychádzajú z nesprávneho právneho stavu veci, bolo porušené sťažovateľovo právo na súdnu a inú právnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 a v čl. 48 ods. 2 Ústavy- Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru... a zároveň ním bol hrubým spôsobom porušený aj čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“*

6. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol týmto nálezhom: „Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesením zo dňa 23.10.2018 sp. zn. 2Obdo/44/2018 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd zrušuje Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.10.2018 sp. zn. 2Obdo/44/2018.

Krajský súd v Bratislave Uznesením zo dňa 20.11.2017 sp. zn. 2Cob/195/2017 porušil základné právo... podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... Ústavný súd zrušuje Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20.11.2017 sp. zn. 2Cob/195/2017.

Okresný súd Bratislava I Rozsudkom zo dňa 19.07.2017 sp. zn. 34Cb/190/2015 porušil základné právo... podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... Ústavný súd zrušuje Rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19.07.2017 sp. zn. 34Cb/190/2015.

Ústavný súd vec vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 132 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

III.

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky s posúdením zmluvy o predaji časti podniku okresným súdom, nesúhlas s vyhodnotením procesného úkonu späťvzatia odvolania správcu úpadcu zo strany krajského súdu, ako aj nesúhlas s vyhodnotením späťvzatia dovolania nového správcu úpadcu zo strany najvyššieho súdu.

Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tiež namietala postup všeobecných súdov vo vzťahu k procesným úkonom týkajúcim sa podaných odvolaní obchodných spoločností

██████████ a ██████████

12. Keďže sťažovateľka ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy namieta, že boli porušené jej v ústavnej sťažnosti označené práva rozsudkom okresného súdu, uznesením krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu, ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sústredil na posúdenie, či ústavná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou.

13. Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľka musí teda namietať porušenie svojich základných práv a v spojení s konaním pred všeobecným súdom to prichádza do úvahy len vtedy, ak je účastníkom súdneho konania, v ktorom namieta porušenie svojich základných práv (m. m. II. ÚS 3/05, II. ÚS 669/2016).

14. O sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov (m. m. III. ÚS 319/2012, III. ÚS 131/2012, I. ÚS 243/2011, II. ÚS 245/2011). O nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom, príp. rozhodnutím orgánu štátu a osobou sťažovateľa ide zvlášť vtedy, ak sťažovateľ nie je účastníkom namietaného konania alebo aspoň jeho relevantnej (namietanej) časti.

15. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, vyhlásením konkurzu prechádza na správcu; správca pritom koná v mene a na účet úpadcu.

V dôsledku vyhlásenia konkurzu prechádza na správcu dispozičné oprávnenie týkajúce sa iba majetku, ktorý patrí úpadcovi. V prípade majetku, ktorý nepatrí úpadcovi, aj keď podlieha konkurzu, dispozičné oprávnenie nakladať s takýmto majetkom správca

nadobúda spravidla neskôr ako vyhlásením konkurzu – až keď sa efektívnym spôsobom uplatní určité právo. Typicky pôjde o prípady uplatnenia odporovacieho práva, ďalej tiež o prípady, keď sa uplatní určitý procesný postup, z ktorého takéto dispozičné oprávnenie správcu vyplynie, napríklad ak tretej osobe márne uplynie lehota na podanie excindačnej žaloby.

16. Obchodná spoločnosť, ktorou sťažovateľka bezpochyby ako právnická osoba je, nadobúda spôsobilosť byť účastníkom konania svojím vznikom, t. j. momentom zápisu obchodnej spoločnosti do obchodného registra. Spôsobilosť byť účastníkom konania zaniká zánikom spôsobilosti mať práva a povinnosti, v prípade obchodných spoločností spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra (§ 68 ods. 1 Obchodného zákonníka). Vyhlásením konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti tejto nezaniká spôsobilosť mať práva a povinnosti, ale zaniká jej procesná spôsobilosť, t. j. zaniká jej schopnosť samostatne konať v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Táto procesná spôsobilosť prechádza zo zákona na zákonného zástupcu, v posudzovanej konkurznej veci na správcu konkurznej podstaty ustanoveného súdom na základe zákona o konkurze (m. m. II. ÚS 669/2016).

17. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených listín vyplýva, že všetky procesné úkony za sťažovateľku ako za úpadcu v konaní pred všeobecnými súdmi vykonával v zmysle zákona o konkurze v spojení s Civilným sporovým poriadkom (ďalej aj „CSP“) správca konkurznej podstaty.

Z uvedeného dôvodu a v zmysle § 44 zákona o konkurze možno konštatovať, že sťažovateľka (úpadca) nie je procesne spôsobilá podávať opravné či mimoriadne opravné prostriedky (toto sťažovateľka ani nekonala), keďže toto právo patrí podľa citovaného ustanovenia správcovi konkurznej podstaty, ktorý podané odvolanie a napokon aj dovolanie vzal právne relevantným spôsobom späť, a preto sťažovateľka nie je osobou, ktorej práva by mohli byť dotknuté v príčinnej súvislosti s napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov.

18. Ústavný súd (rovnako ako krajský súd) poukazuje na § 369 ods. 1 CSP, podľa ktorého dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, môže ho odvolateľ vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

S ohľadom na citované ustanovenie Civilného sporového poriadku je irelevantné, kedy a za akých okolností došlo zo strany sťažovateľky k opätovnému podaniu odvolania, resp. k „späťvzatiu späťvzatia“ už podaného odvolania, keďže takúto situáciu *expressis verbis* upravuje Civilný sporový poriadok.

Aplikáciu § 369 ods. 1 CSP realizovanú krajským súdom nie je možné hodnotiť ako reštriktívnu, keď všeobecný súd akceptoval ako skutočnosť odôvodňujúcu zastavenie konania o odvolaní späťvzatie odvolania správcom úpadcu.

19. Obdobná situácia nastala aj v prípade podaného dovolania. V tomto štádiu konania už v mene sťažovateľky konal nový správca úpadcu, ktorý doručil 17. septembra 2018 okresnému súdu podanie, ktorým vzal dovolanie v celom rozsahu späť. Najvyšší súd vydal napadnuté uznesenie o zastavení konania 23. októbra 2018.

Najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia odvolal na § 446 CSP, podľa ktorého ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd dovolacie konanie zastaví.

20. Ústavný súd konštatuje, že postup všeobecných súdov v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky.

21. Na záver ústavný súd dodáva, že pokiaľ sťažovateľka svoju aktívnu legitimáciu na podanie ústavnej sťažnosti odvíja od uznesenia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 321/2018 zo 4. septembra 2018, je potrebné uviesť, že táto jej úvaha nie je správna, pretože v uvedenom konaní išlo o odlišnú procesnú situáciu, keď sťažovateľom bol správca konkurznej podstaty obchodnej spoločnosti, ktorá nebola vôbec účastníkom konania pred všeobecným súdom (bolo napadnuté konanie, ktoré je predmetom aj teraz posudzovanej ústavnej sťažnosti).

22. Ako *obiter dictum* ústavný súd uvádza, že ak má sťažovateľka výhrady proti konaniu správcu konkurznej podstaty má možnosť využiť právne prostriedky

na vyvodenie zodpovednosti proti správcovi konkurznej podstaty, ktoré jej poskytuje zákon č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

23. Vzhľadom na uvedené bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky, a teda ústavnú sťažnosť odmietol v zmysle § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2019